

Leasing w firmie – zasady rozliczania w 2019 r.

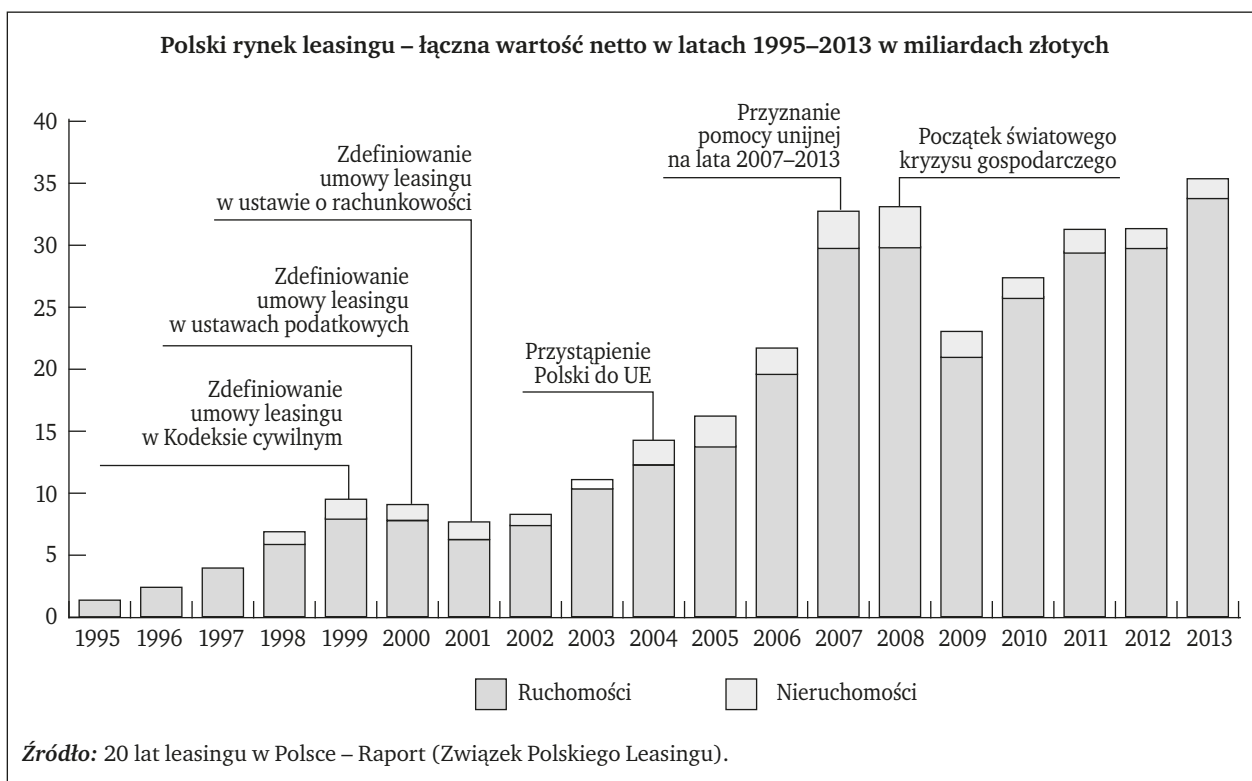
1. Czym jest leasing – jego istota i definicje

Leasing, obok kredytu bankowego, jest najpopularniejszym źródłem finansowania działalności inwestycyjnej podmiotów gospodarczych. Umożliwia korzystanie z rzeczy, a w ostatecznym rozrachunku – także jej nabycie, bez konieczności jednorazowego angażowania znacznych środków własnych. Przez cały czas trwania umowy leasingowej jej przedmiot pozostaje własnością leasingodawcy (finansującego), natomiast leasingobiorca (korzystający) – w zamian za uiszczanie określonych umownie opłat leasingowych – wykorzystuje ten przedmiot do swoich celów gospodarczych.

W Polsce, w związku z przemianami systemowymi i gospodarczymi, największa dynamika rozwoju tego produktu finansowego przypada na lata 90. ubiegłego wieku. Wzrost jego znaczenia w obrocie gospodarczym spowodował, że umowa leasingu została zdefiniowana w Kodeksie cywilnym (1999 r.) oraz w ustawach podatkowych (2000 r.) i ustawie o rachunkowości (2001 r.).

Choć przedmiotem umowy leasingu mogą być również nieruchomości, zdecydowana większość umów leasingowych dotyczy ruchomości, wśród których największe znaczenie mają środki transportu.

Wykres 1. 20 lat leasingu w Polsce

1.1. Strony i przedmiot leasingu

Stronami umowy leasingu są:

- leasingodawca (finansujący),
- leasingobiorca (korzystający).

O ile leasingodawcą jest wyspecjalizowana firma (podmiot gospodarczy), o tyle leasingobiorcą może być nie tylko firma, ale również osoba prywatna.

Tabela 1. Strony leasingu

Strony leasingu	Opis
Leasingodawca (finansujący)	Podmiot prowadzący we własnym imieniu i w sposób ciągły w celach zarobkowych zorganizowaną działalność leasingową. Leasingodawca dokonuje zakupu przedmiotu leasingu, który następnie – na z góry określony czas – oddaje w odpłatne użytkowanie innemu podmiotowi (leasingobiorcy).
Leasingobiorca (korzystający)	To podmiot (w tym osoba fizyczna nieprowadząca działalności gospodarczej) korzystający z przedmiotu leasingu na warunkach określonych w umowie leasingu.

Przedmiotem nazwanej umowy leasingu, uregulowanej przepisami art. 709¹–709¹⁸ ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny – j.t. Dz.U. z 2018 r. poz. 1025 ze zm. (dalej: Kodeks cywilny), mogą być tylko rzeczy w postaci ruchomości i nieruchomości. Natomiast przedmiotem umowy nienazwanej o charakterze umowy leasingu mogą być zarówno rzeczy, jak i wartości niematerialne i prawne.

Umowa leasingu musi mieć formę pisemną pod rygorem nieważności (art. 709² Kodeksu cywilnego).

1.2. Podstawowe rodzaje leasingu

W obrocie gospodarczym funkcjonują trzy podstawowe rodzaje leasingu. Są to:

- leasing operacyjny (usługowy),
- leasing finansowy (kapitałowy),
- leasing zwrotny.

Tabela 2. Podstawowe rodzaje leasingu

Rodzaje leasingu	Charakterystyka
Leasing operacyjny (usługowy)	Polega na czasowym użytkowaniu przedmiotu leasingu przez leasingobiorcę w sytuacji, gdy przedmiot leasingu jest składnikiem majątku leasingodawcy, który go bilansowo i podatkowo amortyzuje. Leasingobiorca z tytułu odpłatnego użytkowania przedmiotu leasingu uiszcza opłaty leasingowe, w tym głównie raty leasingowe, będące wynagrodzeniem należnym firmie leasingowej za świadczoną przez nią usługę.
Leasing finansowy (kapitałowy)	Również polega na czasowym oddaniu przedmiotu leasingu w odpłatne użytkowanie, w zamian za opłaty leasingowe, z tym że jego bilansowej i podatkowej amortyzacji – w sytuacji gdy takie prawo ze względu na przedmiot umowy leasingu przysługuje – dokonuje leasingobiorca (korzystający).
Leasing zwrotny	Polega na powiązaniu umowy leasingu operacyjnego lub finansowego z poprzedzającą ją umową kupna-sprzedaży. W ramach tego rodzaju umowy podmiot gospodarczy najpierw nabywa składnik majątku na podstawie umowy kupna-sprzedaży, po czym dokonuje jego odsprzedaży na rzecz leasingodawcy. Po odsprzedaży składnika majątku firmie leasingowej podstawą jego dalszego użytkowania przez leasingobiorcę jest umowa leasingu operacyjnego lub finansowego.